

1849.

LEEUWARDER

VRIJDAG

COURANT.

den 24 AUGUSTUS.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

De GOUVERNEUR van Friesland, Maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 31 Augustus 1849, des namiddags, aanvangende precies ten één ure, op de gewone Harddraversbaan bij Leeuwarden, van wege Zijne Majesteit Koning Willem III, zal worden Verharddraafd:

EENE GOUDEN ZWEEP.

Zullende tot deze Harddraverij worden toegelaten alle Paarden, mits dezelve van zessen klaar en tot genoeg van Heeren Keurmeesters zijn, en alhier nog geenen Prijs, Koningswege aangeboden, gewonnen hebben. De intekening zal geschieden aan het Gouvernementshuis, ten zelfden dage, des voormiddags tot elf ure, en de monstering ten elf ure precies. Leeuwarden, den 9 Augustus 1849. De Gouverneur, VAN PANHUIJS.

BATAVIA, den 23 Junij.

Te midden van de schitterende overwinningen, die onze expeditie op Balie met lauweren bekroonen, heeft men een onherstelbaar verlies te betreuren in het gesneuveld zijn van den zegevierenden Kommandant der expeditie, den generaal A. V. Michiels.

Eene buitengewone Javasche Courant van den 31 Mei bevat het bericht, PADANG (Balie), den 26 Mei, van den Luit-Kol., waarnemende Kommandant der troepen uitmakende de 8de Baliesche expeditie, van SWIETEN, over deze gebeurtenis, op de volgende wijze:

Het is met een diep gevoel van smart, dat ik de eer heb Uwe Excellentie kennis te geven van het overlijden van onzen opperbevelhebber, den generaal-majoor A. V. Michiels, aan de gevolgen eener wond, met beenverbrijzeling, die Z. H. E. Gestrenge in den nacht van den 24sten op den 25sten te Kasoemba heeft bekomen. Voor deszelfs overlijden, slechts weinige uren na de verwonding had de generaal nog eene amputatie ondergaan, ter hoogte van de regterdij. Ik moet echter de berichten wat hooger opvatten, om Uwe Excellentie meer duidelijkheid te geven.

In den avond van den 23sten kregen de troepen last den volgenden dag naar Kasoemba op te rukken. Twee comp. van het 7de batt. infanterie moesten te Padang achterblijven, tot bewaking der vivres-magazijnen, terwijl een bat. marine soldaten, sterk 600 man, onder de bevelen van den kapt. ter zee Boucicous, den togt zoude vergezellen.

Op eenen korten afstand noord-oostelijk van Kasoemba, ligt een tempel (tampat dewa) Soengej lawas genaamd, die als de heiligste tempel van gansch Balie bekend is.

De Klonkongers hadden besloten dien te verdedigen met al de hardnekkigheid, welke de geestdrijverij en het geloof aan dat heiligdom hun ingaf. De tegenstand was inderdaad dapper, hoezeer hij niet van langen duur konde zijn, alzo de vijand weinige vuurwapenen had. Na eenige wanhopige aanvallen met de lans werd de tempel veroverd.

De troepen marcheerden dadelijk tot den aanval van de kampong vooruit, in welke de vijand aan alle zijden groote massa's volk vertoonde.

Het derde bataillon infanterie met het bataillon marine-soldaten en eene halve reponder-batterij ging langs het strand. Het linker-halve 5de bataillon, het 7de en het 13de bataillon infanterie met de compagnie sappeurs, en eene sectie der berg-batterij met twee handmortieren, gingen door de kampong.

Het eerstgenoemde gedeelte werd door de Balinezen met groote onverschrokkenheid ontvangen, maar toch, gedeeltelijk door het blikkendozen-vuur, gedeeltelijk door het vuur der tirailleurs, met groot verlies verdreven.

De andere troepen déboucheerden in eene vlakke, na den vijand, die herhaalde malen met geveld lans stormde, dwars door de kampong voor zich nit te hebben gedreven. Zij vonden aldaar nagenoeg een getal van 6 à 7000 Balinezen in massa opgesteld.

De drie bataillons infanterie échelonnerden zich met bataillons in divisie-kolonnes, bereid om het carré te vormen, indien de overmagt des vijands elk bataillon op zich zelf daartoe mogt noodzaken. In deze orde marcheerden zij den vijand te gemoet met de artillerie en sappeurs in hun midden.

Een aanval des vijands op den regtervleugel werd teruggeslagen en de vijand allerwege verdreven. Deze dag was, wat de hardnekkigheid van den tegenstand en de schoonheid van de manoeuvres betreft, niet de minste van die, waarop de opperbevelhebber zich tijdens deze expeditie heeft kunnen beroemen.

Het was ruim drie ure in den namiddag, toen de troepen de voor hen bestemde woningen betrokken; er werd last gegeven dat, gedurende den nacht, alles gekleed en gewapend zoude moeten slapen, en deze voorzorg was niet overbodig.

Ten drie ure des nachts werd bij het 7de bataillon infanterie, dat zuidelijk van de overige troepen (aan des vijands zijde) was opgesteld, alarm geslagen, dat onmiddelijk door alle bataillons herhaald werd.

Een verdoovend geschreeuw door de Balinezen aangeheven, en het geweervuur van al onze posten, kondigden eenen nachtelijken aanval des vijands aan.

Van de uitgestrekte kampong was alleen de kom — de omgeving van de baai — bezet. Langs den breeden weg, die voorwaarts van het 7de bataillon infanterie lag, kwamen ontelbare drommen Balinezen onder het geroep van amokh! amokh! vooruit. Een à twee huizen, die zij de onhandigheid hadden gehad om zelf in brand te steken, verlichtten het terrein, waarop zij aankwamen, hetgeen de bergbatterij gelegenheid gaf op 60 passen een kogelschot te doen, dat velen deed vallen en de anderen deed wankelen.

Maar driemaal herhaalden zij den aanval en driemaal werden zij op dezelfde wijze afgeslagen. Toen wendde de vijand zich regts, maar stuitte op het marine-bataillon, dat met even veel onverschrokkenheid en een goed vuur hem ontving. Op 6 à 7 punten tegelijk deed de vijand zijnen aanval en déboucheerde eindelijk, begunstigd door de duisternis en lokale kennis, in het midden der kampong, regt op het hoofdkwartier. Op dit oogenblik, circa 4½ ure, bekam de opperbevelhebber een schot, dat hem dadelijk deed nederzigen.

Maar, zoo het den vijand ook al gelukte in de kampong door te dringen, om hem te trekken, zoodat hij genoodzaakt was, met veel verlies af te trekken.

Indien ik de stoutheid des vijands bedenke, die midden in een sterk bezet kampement doordringt, en verscheiden der onzen reeds met de lans nedersteekt, dan moet ik mij verwonderen over het onbeduidende verlies, dat wij geleden hebben, hoezeer ook de gevaarlijke verwonding van den opperbevelhebber een zeer kostbaar verlies is.

Maar tevens moet ik den bedaarden moed onzer troepen roemen, die allerwege omsingeld, door het verdoovend geroep van amokh! amokh! dat wellicht een uur aangehouden heeft, geen oogenblik aan het wankelen zijn gebracht. Vooral het 7de bataillon en de berg-batterij, die den eersten en zeker den voornaamsten aanval gehad hebben, verdienen speciaal hier genoemd te worden.

Hij het aanbreken van den dag was de vijand verdwenen, maar de brand, die door hem verwekt was, had zich intusschen voortgeplant. De generaal werd ten 7½ ure, onder geleide van eene compagnie infanterie en een detachement cavalerie, naar Padang weggebracht. Hij werd dadelijk geamputeerd, maar ten elf ure 's avonds gaf hij den geest. Dit verlies wordt door ons allen betreurd.

Door het verlies van den opperbevelhebber moesten de plannen grootendeels worden gewijzigd. De Generaal had naar Klonkong willen marcheren, en na te zijn heeft hij mij die beweging nog aangeraden. Maar het aanvaarden van een plan was alleen gegrond op een denkbeeld van weinig of geen tegen-

stand — de positie van Soengej lawas uitgezonderd. — De fanaticke houding des vijands, het geheele gemis van de reeds lang verwachte berigten onzer bondgenooten, dat ook reeds bij den opperbevelhebber een denkbeeld van verraad of minstens van onwil had doen ontstaan, maakte dezen togt onmogelijk, te meer, daar wij niet hadden kunnen vooruitrukken, zonder Kasoemba sterk bezet te houden, om de communicatie met onze basis open te houden.

Ik had te Kasoemba kunnen blijven, en dit zelfs zonder dadelijk gevaar, daar het wel niet te verwachten was, dat de vijand eenen tweeden nachtelijken aanval zoude wagen; maar het in bezit houden van deze kampong was voor mij van geen dadelijk belang, daar de regeling der politieke aangelegenheden, door Uwe Exc. 's instructie van 1 Maart 1849, La L, geheim, niet op mij was overgegaan, en te meer, dewijl de kampong allerwegen in den brand geraakte. Het meerendeel der opper-officieren had het initiatief genomen, om mij op de moeilijkheid der bezetting van de Kampong opmerkzaam te maken.

Daar het bovendien maar al te blijkbaar was, dat de troepen rust noodig hadden, dat zelf het marine-bataillon door den marsch van den vorigen dag van vermoeienis was uitgeput, keerde ik naar Padang-Cove terug.

Naar hetgeen de opperbevelhebber mij zelf gezegd had, bestonden er alle consideraties, om dewa-agong van Klonkong in functie te laten. Zijne favoriet amokh-plaats (Soengej lawas) was veroverd, zijne legermacht verslagen, en zijne versterkte kampong ingenomen; de tuchtiging was inderdaad volbragt, al konde zij dan ook niet tot de uiterste grenzen gebracht worden.

Wij bleven intusschen tot 11 ure 's morgens in positie, om elk denkbeeld van eenen gedwongen terugtogt weg te nemen. Ten 11 ure rukten de troepen bij échelons naar Soengej lawas en zoo verder naar Padang-Cove terug.

— In eene missive van den luitenant-generaal, opperbevelhebber der derde Balische expeditie, hertog Bernhard van Saksen-Weimar-Eisenach, aan Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, welke bij een rapport van den luitenant-kolonel van Swieten gevoegd was, geeft eerstgenoemde kennis, dat hij den 18 Junij te Kasoemba is aangekomen, en uithoofde het gunstig resultaat der expeditie naar Klonkong een langer verblijf der troepen te Kasoemba onnoodig maakte, reeds order had gegeven dezelve achtervolgens naar Padang aan de Cove terug te doen gaan en te embarkeren, om zoodra het embarkement is afgelopen, de terugreis naar Java te kunnen aannemen.

Het slot van deze missive luidde als volgt:

Ten slotte heb ik nog de eer uwe excellentie mede te deelen, dat ik heden een bezoek heb gehad van den radja Kassiemman van Badong, den radja Dewa Pahan van Gianjar en den rijksbestuurder radja Monak van Mengoei, komende met een groot gevolg, doch waarvan maar enkelen met lans en gewapend en de overigen ongewapend verschenen zijn.

Het was niet dan met groote moeite, dat deze vorsten door den heer Lange, Nederlandschen agent te Badong, daartoe waren overgehaald; zoo groot was de vrees, om in de nabijheid der troepen te komen.

Ik had hen door den luitenant-kolonel C. A. de Brauw, chef van den staf, doen afhalen van Gilgil, twee palen van Klonkong, met verzekering van eene goede en vriendschappelijke ontvangst.

De radja van Badong gaf, bij deze gelegenheid, de verzekering, dat hij zich verantwoordelijk stelde voor de geheele onderwerping van den Dewa Agong van Klonkong aan het Nederlandsche gouvernement; terwijl de radja van Gianjar nogmaals vergiffenis vroeg voor den onbeleefden brief, welken hij aan den luitenant-kolonel van Swieten had geschreven, en nederig verzocht, in genade bij het Nederlandsch gouvernement te worden aangenomen.

Zeer verschilde dit bezoek met dat van de radjas van Boliling en Karang Assam, in der tijd te Singaradja en Sangsiet gebracht. Zoo de houding van deze radjas niet van eigendunk en eenen zekeren trots op eigene kracht was vrij te pleiten, zoo was daarentegen de houding der radjas, bij het bezoek van heden, nederig en welvoegelijk.

De heer Lange heeft weder geene moeite ontzien, dit bezoek voor te bereiden, en zich daardoor op nieuw verdienstelijk gemaakt jegens het Nederlandsch gouvernement.

WEENEN, den 17 Augustus.

De Lloyd meldt, dat Raab den 15. weder door onze troepen bezet is. De Hongaren zijn naar Komorn terug getrokken. De Russische generaal Grabbe lag voor Komorn; hij had de stad Lesonez, wier bewoners, bij den doormarsch der Russen, zich trouweloos gedragen hadden, doen verbranden.

De generaal Haynau heeft eene proclamatie aan de landbewoners aan de Theiss doen afkondigen, waarin hij zegt, dat alle plaatsen, waarin onze soldaten kwaad worden bejegend, koerriers en transporten worden opgehouden, of de toevoer van levensmiddelen gestremd, zullen worden verbrand en met den grond gelijk gemaakt, om de andere bewoners tot voorbeeld te doen verstrekken.

De generaal Haynau heeft Temesvar, welke stad door de Hongaren belegerd werd, den 9 ontzet en den 10 Augustus van daar een legerbericht gezonden. Hij is door de Russen, onder Paniutin, dapper ondersteund. Het gevecht heeft tot des avonds voortgeduurd. Het garnizoen van Temesvar had een uitval gedaan en hem in de hand gewerkt. De Hongaren zijn naar Lugos gevlugt, latende vele honderden gevangenen achter. De verwoesting van Temesvar, door het bombardement, is verschrikkelijk; de geheele stad is eene ruïne. Het garnizoen heeft gedurende de belegering 2400 man verloren, 300 man zijn gesneuveld, waaronder de generaal Gläser. In het gevecht van den 9 Augustus hebben wij 15 doden en 36 gekwetsten en de Russen 8 doden en 8 gewonden. De majoor Broetta is gesneuveld.

Van den 18den.

Gisteren middag is hier het belangrijke legerbericht van den generaal Haynau ontvangen, waarin wordt kennis gegeven van de onvoorwaardelijke overgave van den generaal Görgey, met een leger van 30 à 40,000 man, op den 13dezer, bij Vilagos. In bijzondere berigten omtrent de omstandigheden, welke tot dezen gewichtigen stap van den dapperen Hongaarschen veldheer hebben aanleiding gegeven, wordt gemeld, dat Kossuth den 11 dezer zijne waardigheid van dictator aan Görgey had overgedragen, en daarop, vergezeld van Bem, naar Turkije was gevlugt. Görgey had het dictatorschap aanvaard, en, zoo het schijnt, ten einde meer gunstige bepalingen voor Hongarije te verwerven, zich den 12den overgegeven, en tevens de vestingen Komorn, Arad en Peter-Waradijn gelast om te capituleren. De vesting Arad had zich daarop onmiddelijk overgegeven.

Omtrent de houding van het in het zuiden van Hongarije staande leger der opstandelingen, na deze overgave van Görgey, is nog niets bekend; doch men meent te mogen aannemen, dat hetzelfde thans niet langer tegenstand zal bieden, te meer, omdat die tegenstand toch slechts van korten duur zoude zijn, uithoofde, door de overgave van den veldheer, die als de ziel van den geheelen oorlog werd beschouwd, de geestdrift bij de Hongaarsche bevolking en krijgsmagt voorzeker zeer veel zal zijn verminderd. Ook de overgave van Komorn wordt nu spoedig verwacht.

FRANKFORT, den 18 Augustus.

De reis van den prins von Schwarzenburg, voorzitter van het Oostenrijksch ministerie, naar Warschau, tijdens het verblijf aldaar van den generaal Lamoricière, gezant van Frankrijk, bij het Russische hof, geeft hier aanleiding tot gissingen omtrent het sluiten van een verbond tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Rusland, hetwelk eensdeels zou moeten strekken om den revolutie-geest in Europa te bedwingen, anderdeels, om den te grooten invloed van Pruisen op het overige Duitschland te beperken. — Goed onderrigte personen beweren daarentegen, dat de reis van den Oostenrijkschen minister alleen ten doel heeft ge-

had, om den Russischen Keizer, die sich destijds te Warschau bevond, over de Hongaarsche zaken te raadplegen. Ook meent men, dat Rusland niet ligtelijk partij zal kiezen tegen Pruisen, welks handelingen in de duitsche aangelegenheden het duidelijke bewijs hebben opgeleverd, dat dit Rijk voornamelijk bedoelt, om den omwentelings-geest zoo veel mogelijk te onderdrukken, waarvan vooral de gebeurtenissen in Baden ten voorbeeld kunnen strekken.

— Den 17den des ochtends ten 4 ure is een der aanvoerders van de Badensche vrijseharen, de oude *König*, een grijsaard van 70 jaren, te Rastadt gefusilleerd.

De dorpschoolmeester, *Karl Höfer*, een der hoofdleiders van den opstand, die den 16den des avonds ten 6 ure door den krijgsraad te Mannheim ter dood was veroordeeld, is, op zijn verzoek, om niet langer aan den doodsangst ten prooi te worden gelaten, reeds denzelfden avond ten 8 ure gefusilleerd.

's GRAVENHAGE, den 22 Augustus.

H. M. de Koningin, met hare twee zonen, zijn den 20 dezer en Z. M. de Koning heden ochtend van het Loo in deze residentie teruggekomen.

— In de laatste dagen zijn in deze residentie onderscheiden langdurige Minister-raden en ook afzonderlijke bijeenkomsten van sommige Ministers gehouden. Men brengt dit in verband met de aanstaande afstreding der Heeren *Rijk en Wichers*, Ministers van Marine en Justitie, en de benoeming hunner opvolgers. Er worden onderscheiden personen als zoodanig genoemd, doch niet met genoegzame zekerheid, om te worden vermeld.

TZUM, den 21 Augustus.

Als eene groote zeldzaamheid kan gemeld worden, dat men heden morgen alhier bij gelegenheid der slating van de Tzummer-Franeker Vaart in de nabijheid en ten westen van ons dorp, onder den bodem der Vaart, ter diepte van p. m. 2 el 5 palm beneden zomerpeil, heeft gevonden, een nagenoeg volledig geraamte van eenen zeer grooten Visch, hebbende eene lengte van 7 Nederland-sche ellen. De Heer Grietman van Franekeradeel heeft het geraamte in deszelfs geheel laten opgraven en voorloopig in de Kosterij der Kerk doen plaatsen.

LEEUWARDEN, den 23 Augustus.

Met genoegen kunnen wij vermelden dat al de vijf jongelieden, die, na volbragten cursus aan het Gymnasium te dezer Stede, zich tot het staats-examen hebben aangeboden, door de commissie zijn onderzocht en tot het hooger onderwijs toegelaten. — Deze herhaalde gunstige uitslag is voorzeker eene krachtige aanbeveling van deze inrigting en strekt de onderwijzers tot groote zelfvol-doening.

— Met de cholera gaat het in deze stad geheel naar wensch. In de laatste dagen kan men nauwelijks rekenen dat er een lijder per dag wordt aangegeven, en sedert Zaterdag jl. tot op heden is er, volgens officieel ons medegedeelde berichten, slechts een overleden.

— Blijkens de catalogus der aangekochte voorwerpen uit de tentoonstelling te Delft, is onder anderen voor de verloting aangekocht de prachtige en keurig-bewerkte zilveren theeketel, of bouilloir, door den heer *H. van Assen* alhier, vervaardigd en ingezonden. Dit schoon stuk zilverwerk, dat op den catalogus der tentoonstelling voorwerpen voor eene som van f 450 is uitgetrokken, is het grootste dat in de verloting voorkomt.

— De Heer *Mr. T. M. Wentholt* is op zijn verzoek eervol ontslagen als procureur bij de arrondissements-regtbank te Heerenveen.

— Den 22 dezer heeft aan het lokaal van het ministerie van finantien, te 's Hage, plaats gehad eene uitloting van schuldtekententissen, rentende $3\frac{1}{2}$ ten honderd, voor een kapitaal van f 300.000. De uitgelote dertig reeksen, elk van 10 nummers, zijn de volgende: 2323, 1144, 1983, 862, 708, 1858, 710, 1454, 1098, 807, 1551, 1807, 2222, 2075, 2131, 1552, 6, 1265, 58, 989, 330, 1744, 752, 1151, 201, 1827, 1240, 2234, 394, 1249.

— Te Haarlem zijn door de Commissie, belast met het Staats-examen, den 20 dezer 11 jongelieden geëxamineerd, en daarvan 9 toegelaten; den 21sten 12 geëxamineerd, en daarvan 11 toegelaten.

— Den 13 en 14 dezer had te Medemblik het jaarlijkach examen plaats voor de adelborsten van het vierde studiejaar van het Koninklijk instituut voor de marine, en zullen dien ten gevolge tot adelborsten eerste klasse worden voorgedragen de adelborsten der tweede klasse: *Roloff van Asperen, Castendijk, de Koning, de Ruyter, van Spengler, Westenberg, van Swinden, Eeg, Schuurman, 's Grauwen, van Gorcum, Willink, van Hooff, Cornelissen, Broers, Gravenhorst*, en *van Tuyll van Serooskerken*; terwijl de adelborst *Clifford Cock van Breugel* tot tweeden luitenant bij het corps mariniers zal worden bevorderd.

— Den 26 dezer maand zal te Gent de aangekondigde vergadering van het Nederlandsch Letterkundig Congres plaats hebben. Onder de spreekbeurten, welke bij die gelegenheid zullen gehouden worden, merken wij op die der Heeren: *De Jaeger* (Rotterdam), over het belang dat er in de samenwerking van Belgische en Noordnederlandsche letterkundigen is gelegen voor den bloei der Nederlandsche taal.

Gerth van Wijk (Wijk-bij-Daunrsted), over den stand en de eischen onzer gemeenschappelyke Moedertaal.

B. Buddingh (Delft), over *Jacob van Maerlant* als Zuid-Hollander.

S. J. Mulder (Amsterdam), over *Balthasar Bekker*, als bestrijder der vooroordeelen over de kometen.

Van Halmael (Leeuwarden), over Medegedeelde wenken.

Polak (Amsterdam), over den toestand der klassieke letterkunde in Nederland, in verband met den Nederlandschen boekhandel.

De Heeren *Prof. des Amoré van der Hoeven, J. H. Halbertsma* en *Yssel de Schepper*, hebben insgelijks hunne medewerking toegezegd.

— Op den 17 dezer werd te Arnhem, in het Hôtel Bellevue van den heer *Frohnhauser*, gehouden de vierde algemeene vergadering van de leden der vereniging voor de *Nederlandsche Flora*. Door de heerschende ziekte was het getal der opgekomen leden zeer gering; het bleek echter, dat de vereniging in het afgelopen jaar aanzienlijk in leden was toegenomen en er werd bepaald dat de vijfde vergadering in het volgende jaar op den 16 Augustus te Deventer zal plaats vinden.

— In den *Hortus Botanicus* te Amsterdam wordt gekweekt een exemplaar van *Cijras inermis*, welke soort van sago-boom door *Joannes de Loureiro* in Cochinchina en China ontdekt en voor bijna 60 jaren beschreven is. In het najaar van 1846 is dit fraai gewas, door medewerking van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij, in schijnbaar dooden toestand, uit Oost-Indië, in gemelden Hortus ingevoerd, en is het eerste van die soort, welke in Europa heden in bloei kan bezigtigd worden.

Het verdient mede vermelding, dat er tevens in bloei zijn *Erythrina crista galli* (aan welke ruim 3000 fraaije bloemen en bloemknoppen prijken), *Oncidium Papilio* (kapelbloem), *Oncidium Lanceanum* (eene zeer fraaije Orchidé), *Cereus hexagonus* (eene cactusplant van ruim 5 Ned. ellen hoog), *Granaatboomen* en vele andere soorten. De *Banaan* of *Pisang* met vruchten. (Amst. C.)

— In den veldtocht in het groothertogdom Baden, was de Pruisische infanterie gewapend met geweren van eene geheel nieuwe constructie. De samenstelling van het geweer en de samenstelling en schikking der lading zijn een geheim van het Pruisische ministerie van oorlog. Wij zijn, deelt het *Handelsblad* mede, echter in staat gesteld de volgende bijzonderheden te weten te komen omtrent deze geweren, in Pruisen bekend onder den naam van *Zündnadelgewehre*, om dat de ontploffing wordt te weeg gebragt door eene naald, welke door de patroon heenboort. De loop is getrokken, en de kogels zijn *Spits-Augels*, eene soort van kegelvormige kogels. Zij zijn kegelvormig aan de punt, cilindervormig in het midden en bolvormig aan het benedengedeelte. De patroon, waarin deze kogels zijn, hebben eene laag van eene ontplofende zelfstandigheid bij den kogel en het kruid zit op den bodem van de patroon, welke van onderen in den loop wordt ingebragt. Wanneer de trekker wordt aangehaald, dringt eene naald door een gat onder in den loop, boort door de patroon en het kruid heen tot aan de ontplofende zelfstandigheid, welke gelijk is aan die waarvan de gewone percussie hoedjes worden vervaardigd. Op die wijze wordt het kruid van boven af ontstoken en verbrandt tot den minsten korrel. De lading kruid is $\frac{1}{2}$ ons oud gewigt, terwijl die van een gewoon percussie-geweer $\frac{1}{2}$ ons bedraagt. Deze geweren stellen den soldaat in de gelegenheid om ses of acht maal te laden zonder zijn geweer af te zetten, en op eenen afstand van 300 N. el treft het schot neg doodelijk. Op 550 ellen is men zijn schot zeker. Derhalve is de dragt van deze geweren juist eens zoo ver als van de gewone geweren, en moet de vijand ruim 450 ellen voortrukken onder het vuur der Pruisen alvorens het te kunnen beantwoorden. Een troep soldaten, met gezwin-

den pas marcherende, legt den afstand af in vier minuten en is dus blootgesteld aan 23 of 30 schoten van ieder Pruisich geweer. De kavalerie, welke minuten noodig heeft om 550 el af te leggen, staat aan 20 schoten van ieder man bloot. Wat de artillerie betreft, deze richt met schroot op een afstand van 250 ellen vreeselijke verwoestingen aan, maar op 500 el doet zij bijna geen uitwerking. De artilleristen staan derhalve bloot aan het vuur der Pruisische geweren en kunnen bij hunne stukken weggeschoten worden, zonder iets kunnen uitrigten.

AMSTERDAM, den 21 Augustus.

Ter vervulling der vacature, ontstaan bij de Doopsgezinde Gemeente alhier door het opdragen van het hoogerleeraarsambt aan den Hooggel. Heer Dr. J. van *Gilse*, heeft de kerkeraad hier gemeente, uit het bevoorren gemaakte drietal, bestaande uit DD. *J. G. de Hoop Scheffer*, te Groningen, *P. van der Goot Pa.*, te Rotterdam, en *P. Cool*, te Harlingen, tot leeraar beroepen den Wel-Eerw. Heer *J. G. de Hoop Scheffer*, predikant der Doopsgez. Gemeente te Groningen.

KOSTSCHOOL.

De Instituut F. POUTSMA verwittigt Ouders en Voogden, dat de gewone Lessen, aan zijn Instituut, 1° September e. k. zullen worden hervat. Sloten, 23 Aug. 1849.

Mannenzang-Vereeniging in Friesland.

De Commissie belast met de redactie van het Reglement voor bovengenoemde vereeniging, herinnert de leden, en berigt tevens aan alle beoefenaren der Zangkunst in de Provincie, dat nog eene algemeene vergadering zal plaats hebben op Zaterdag den 1 September e. k., des voormiddags ten elf ure, in de Concertzaal van den Heer *van der Wielen*, te Leeuwarden, ter behandeling der navolgende punten:

- 1°. Beraadslaging over het Reglement voor de vereeniging.
- 2°. Benoeming van leden tot de Directie.
- 3°. Bepaling van tijd en plaats voor de gezamenlijke uitvoering der stukken, volgens later te vermelden Programma!

De Commissie.

* * * Ondertrouwd:
Leeuwarden, B. P. BOKKES, en
den 19 Augustus 1849. M. H. HUIZINGA.
Familie en Bekenden gelieve deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Getrouwd:
Workum, H. VAN WETZINGA, en
den 22 Augustus 1849. F. R. VEENSTRA.

* * * Getrouwd:
Huizum, C. MULDER met
den 23 Augustus 1849. H. WIERSMA.

* * * Heden verlost van een Zoon, ANTJE KNOLL, geb. ANNA.
Sexbierum, den 6 Augustus 1849.

* * * Heden beviel van een' welgeschapen Zoon, T. ALBARDA, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 11 Augustus 1849. K. TIEBES.

* * * Heden beviel van een' Zoon, MENKE G. JENSMA, Echtgenoot van
Oudebildtzijl, den 13 Augustus 1849. B. W. WASSENAAR.

* * * Heden beviel door Gods goedheid van eene Dochter C. P. BAVIUS, geliefde Echtgenoot van
Usquert, den 14 Augustus 1849. A. v. d. BERG.
Eenige kennisgeving.

* * * Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, C. de BOER, geliefde Echtgenoot van
Heerenveen, den 16 Augustus 1849. H. TUIJMELAAR.

LEEUWARDEN, den 18 Augustus 1849. Heden beviel van een' Zoon ZWAAN-TJE SCHUURMAN, Echtgenoot van
JOHs. NOLLEDES.

Eenige kennisgeving.

* * * Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon ELISABETH EEK-MA, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 19 Augustus 1849. A. F. VAN RINGH.

* * * Heden verlost zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon GRIETJE RITSMA, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 19 Augustus 1849. JAN TIMMER.

* * * Heden verlost, door Gods goedheid, van een welgeschapen Meisje G. S. DEINUM, geliefde Echtgenoot van
Berlicum, den 20 Augustus 1849. M. L. de BOER.
Familie en Vrienden worden verzocht deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Heden overleed tot onze bittere droefheid na eene kortstondige doch hevige ziekte, mijn teeder geliefde en zeer beminde Echtgenoot en onzen geliefden Zoon GERBEN LIEUWES KETELAAR, in leven Timmerman en Molenmaker, woonachtig geweest te Workum, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 27 jaren, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten van onze Moederkerk. Hoe zwaar ons deze slag valt zal ieder met ons kunnen beseffen, doch wij wenschen en moeten in den wil van God berusten.

Workum, A. D. VAN DER WERF, Wed. G. L. KETELAAR.
den 8 Augustus 1849. Mede uit naam mijner wederzijdsche Ouders.
Streckende deze tevens tot algemeene kennisgeving zoo wel aan Vrienden als aan Bekenden.

DRONRIJP, den 10 Augustus 1849. Heden morgen ten 8 ure, overleed tot onze droefheid onze vader JACOB ANNES WIJTSMA, in den ouderdom van 65 jaren en 8 maanden.

Uit aller naam van Kinderen en Behuwdkinderen,
W. J. WIJTSMA.

* * * Ons zeer geliefd Kind TETJE, ons den 21 November 1848 door den Al-wijzen geschonken, werd heden avond na kort lijden uit onze liefde armen wederom weg gerukt.
Vrouwen-Parochie, A. SLIM.
den 11 Augustus 1849. J. D. de GRAAFF.

* * * Heden overleed onverwacht, ten gevolge eener hevige koorts, vergezeld van bezetting der borst, onze geliefde Moeder Mejufvrouw GEESKE THEUNIS de JONG, Wed. J. W. MOLENAAR, in den ouderdom van ruim 60 jaren.
Sneek, A. VAN OUDSHOORN Gz.
den 13 Augustus 1849. J. VAN OUDSHOORN, — MOLENAAR.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

* * * Heden werd mijn vaderhart en dat van mijne ouders diep geschokt, door het overlijden van mijn hartelijk geliefd oudst Zoonje CORNELIS.
Een droevig ongeluk deed hem die de vreugde van Vader en Groot-ouders was, door den dood van onze zijde wegrukken, in den bloeienden leeftijd van ruim 5 jaren.
Sneek, den 13 Augustus 1849. P. v. d. FEER Gz.

* * * Den 15 Augustus 1849, overleed te Kampen, na eene kortstondige ziekte, Mevrouw IJBELTJE SMEDING, in den ouderdom van bijna 63 jaren, diep betreurd door hare Kinderen.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, onze hartelijk geliefde Moeder ANTJE JANS SJOERDS, Wed. wijlen LIEBE BOKES BOSMA, in den ouderdom van ruim 78 jaren. Zij droeg steeds haar lijden met stille onderwerping en gelatenheid, en wenschte ten allen tijde in de Goddelijke beschikking te berusten.

Dragten, den 18 Augustus 1849. B. BOSMA, uit aller naam.

Algemeene kennisgeving. PINGJUM, den 18 Augustus 1849. Heden morgen, omstreeks 11 ure, trof mij en ons tiental lievelingen, waaronder drie behuwd-kinderen, den geroeligen slag des levens, daar mijn innig geliefde Echtgenoot en der kinderen onvergetelijke Vader, BAUKE HESSELS TACOMA, in leven Landbouwer alhier, na eene hevige zinking-ziekte van slechts weinige dagen, overleed. Hij bereikte den ouderdom van 53 jaren, waarvan ik 32 met hem in een' gelukkigen echt mogt verbonden zijn. De gedachtenis aan den ontslapene zal bij zijne dierbare betrekkingen en veelvuldige vrienden in zegenend aandenken gehouden worden. De kracht des Evangeliums sterke mij en de mijnen, om het onherstelbaar verlies met Christelijke gelatenheid te dragen.

J. S. STEENSMA, Wed. B. H. TACOMA.

Gisteren avond, omstreeks acht ure, overleed aan een hevige aanval der thans heerschende ziekte van slechts weinige uren, in den ouderdom van 84 jaren, na voorzien te zijn van de Troostmiddelen der Katholieke Kerk, mijn dierbare Echtgenoot VITUS NICOLAAS METZ, medicinae & artis obstrutis Doctor alhier, mij nalatende drie kinderen, te jong om hun zwaar verlies te beseffen.

Bolsward, den 17 Augustus 1849. C. A. VAN LUTTEKENHUIZEN, Wed. V. N. METZ.

Eénige kennisgeving. Heden overleed tot mijne diepe droefheid, na eene hevige zenuw-zinking-ziekte van 3 weken, mijne geliefde Echtgenoot, ELISABETH ROSEMA, in den ouderdom van 26 jaren en 9 maanden; na eene echtvereeniging van ruim 8 jaren, mij nalatende een Zoon. Leeuwarden, den 18 Augustus 1849. J. SOETER.

WONS, den 18 Augustus 1849. Heden morgen ten 8 ure trof mij een smartelijke slag. Mijn geliefde Echtgenoot JOHANNIS S. POLITIEK overleed na eene korte doch hevige ongesteldheid van slechts weinige uren, in den ouderdom van ruim 59 jaren.

De Almagtige sterke mij — zijne kinderen en behuwd-kinderen bij dit verlies. AALTJE J. DE JONG, Wed. J. S. POLITIEK. Mede namens onze Kinderen en Behuwd-kinderen. Algemeene en bijzondere kennisgeving.

Heden morgen overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn oudste Zoon SIJBREN B. BAKKER, in den ouderdom van ruim 40 jaren. Spannum, den 18 Augustus 1849. B. S. BAKKER. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere te willen aannemen.

Na een smartvol lijden van slechts weinige uren, overleed heden morgen ten 6 ure, tot mijne bittere smart, ten gevolge der thans heerschende ziekte, mijne geliefde Echtgenoot GRIETJE SIJTSES HARKES, in den ouderdom van 48 jaren en 10 maanden. Zij, die de waardige afgestorvene in haar leven gekend hebben, zullen beseffen, wat ik en mijne tien nog minderjarige kinderen door haren dood verliezen. Kortezaag, den 20 Augustus 1849. S. P. BUITENHOF.

Tot onze diepe droefheid overleed heden onze geliefde Moeder TJAMKJE BOGSTRA, Wed. ABRAHAM BROERSMA, in den ouderdom van 55 jaren en 7 maanden. Franeker, den 22 Augustus 1849. JOH. BROERSMA, uit aller naam. Strekkende deze tot kennisgeving aan familie en goede vrienden.

De BOTER door het FRIESCH-GENOOTS. niet verkocht. Geboden f 31,50. Opgegeven voor onbepaalden prijs: Aanvoer 1401/4 en 105/8 tonnen. KAAS, f 16.00 à f 18.50. Aanvoer 31.770 Ned. fl. Sneek, den 21 Augustus 1849.

Prijs-Courant der Effecten.									
Amsterdam, den 22 Augustus 1849.									
NEDERLAND.					RUSLAND.				
Gehl.					Gehl.				
Werk. Schuld 2 1/2 pCt.	52 1/2	53	52 1/2	53	Ob. bij H. 1847...	103 1/2	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Dito dito 3	61 1/2	62 1/2	61 1/2	62 1/2	dito dito 1847...	103 1/2	104 1/2	104 1/2	103 1/2
Dito dito 4	81 1/2	81 1/2	81 1/2	81 1/2	Dito bij dito 4	84 1/2	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Amort.-Synd. 3 1/2	153 1/2	153 1/2	153 1/2	153 1/2	Dito bij Stiegl. 4	83 1/2	83 1/2	83 1/2	83 1/2
Handel-Maats. 4	153 1/2	153 1/2	153 1/2	153 1/2	OOSTENRIJK.				
FRANKRIJK.					Metaliëk...				
Certific..... 3 pCt.	51 1/2	51 1/2	51 1/2	51 1/2	1847...	39	39 1/2	39 1/2	39 1/2
SPANJE.					oude...	2 1/2	2 1/2	2 1/2	2 1/2
Leen. Ard. v. 85 1/2 pCt.	12 1/2	12 1/2	12 1/2	12 1/2	AMERIKA.				
„ v. 510 1/2	12 1/2	12 1/2	12 1/2	12 1/2	Bank-Actien V. Staten				
„ onb. Stuk. 5	11 1/2	11 1/2	11 1/2	11 1/2	Braz. 1824.....				
„ „ 3	26 1/2	27	26 1/2	26 1/2	„ 200.....				
„ Binnenl. à 8 m 3	8 1/2	8 1/2	8 1/2	8 1/2	Peru..... 4 pCt.	51	51 1/2	51 1/2	51 1/2
Ardoin Coupon.....	29 1/2	30	29 1/2	29 1/2	Grenada.....	28	29	28 1/2	28 1/2
PORTUGAL.					Mexico.....	28	29	28 1/2	28 1/2
Te Londen 5 (nu 4) pCt.	29 1/2	30	29 1/2	29 1/2	Venezuela.....				
„ 4	30 1/2	31 1/2	30 1/2	30 1/2					

Binnenlandsche fondsen waren heden onveranderd; Spaansche en Portug. zonder variatie; Russische en Oostenrijksche, vooral laatstgemelde tot verhoogde koersen gevraagd; Fransche fondsen prijshoudend; van Zuid-Amerika waren Peruanen williger in prijs, daarentegen Mexicanen flauwer.

AANMERKING. In de Advertentie van GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, houdende oproeping der Hervormde Florenpligtigen, voorkomende op pag. 1, van het Bijvoegsel, leze men nog aan het slot: en die van Suawoude, omtrent een voorstel tot het geven van eene toelage uit de kas der Kerkvoogdij aan die der Diakonie, ten bedrage van twee honderd Guldens voor eens en alleen voor dit jaar 1849.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, maken den belanghebbenden bekend, dat de KERMIS aldaar dit jaar NIET ZAL PLAATS HEBBEN. De PAARDENMARKT zal echter als naar gewoonte worden gehouden op Zaterdag den 8 September aanstaande, zonder dat alsdan evenwel Koekblokken, Liedjeszangers, of eenige Kermisvertooningen hoegenaamd, zullen worden toegelaten.

Workum, den 22 Augustus 1849. Burgemeester en Wethouders voornoemd, C. TROSTE. Ter ordonnantie van dezelve, S. DE JONG, fung. Secretaris.

TURFBESTEDING. GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND, maken bekend, dat op Maandag den 3 September 1849, des namiddags ten 4 ure, op het Grietenijhuis te Kollum, zal worden aanbesteed: De levering van vijf honderd Ton BAGGERTURF, ten behoeve van het Plaatselijk Bestuur en de Scholen; zullende gegadigden de Condities ter Secretarie te Kollum kunnen vernemen en moeten de monsters vóór de besteding aldaar worden bezorgd.

Kollum, den 21 Augustus 1849. Grietman en Assessor voornoemd, VAN LIMBURG STIRUM. Ter ordonnantie van dezelve, BOLMAN.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN UTINGERADEEL, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de gewone KERMIS of JAARMARKT op Zaterdag den 30 September invallende, geen plaats zal hebben. Het Grietenij-Bestuur voornoemd, W. H. LIJCKLAAN & NIJHOLT. van wege hetzelve, W. A. EVERTS.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN IDAARDERADEEL, maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat de KERMIS te ROORDAHUIZUM, invallende op 3 September aanstaande, wegens de heerschende ziekte, provisioneel, en tot nadere aankondiging wordt uitgesteld.

Gronw, den 22 Augustus 1849. Het Grietenij-Bestuur voornoemd, C. BERGMA. Ter ordonnantie van hetzelve, B. K. BOKMA, voorn. Secr.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OOSTDONGERADEEL, roepen door deze, ten verzoeken der Kerkvoogden op, de Hervormde Florenpligtigen van onderstaande dorpen, om te compareren in hunne dorpskerk, als die van: Anjum, op Zaterdag den 8 September 1849, des voormiddags 10 uur. Lioessens, op denzelfden dag, des namiddags 4 uur. Engwierum, op Dingsdag den 11 September 1849, des voormiddags 10 uur. Ee, op denzelfden dag, des namiddags 4 uur. Aalsum, op Donderdag den 13 September 1849, des voormiddags 10 uur. Wetsens, op denzelfden dag, des namiddags 12 1/2 uur. Morra, op denzelfden dag, des namiddags 5 uur. Ponsens, op Vrijdag den 14 September 1849, des voormiddags 10 uur. Nijkerk, op denzelfden dag, des namiddags 4 uur. Metslawier, op denzelfden dag, des namiddags 6 uur. Oostrum, op Zaterdag den 15 September 1849, des voormiddags 10 uur. Jouswier, op denzelfden dag, des namiddags 12 1/2 uur. Niswier, op denzelfden dag, des namiddags 4 uur.

Ten einde alsdan: 1°. Op te nemen en na welbevinding te arresteren de rekening der Kerkvoogdij-Administratie over 1848, wegens Lioessens tevens die over 1847; 2°. op te maken den Staat van Begroting in ontvangst en uitgaaf over den jaren 1850; 3°. te stemmen nieuwe Kerkvoogden in de plaats zoo van het aftredende eenderde gedeelte als ter vervulling der vacatures, door overlijden als anderszins ontstaan, en 4°. te Nijkerk te delibereren en te besluiten over het afstaan in vaste huur van een plek grond aldaar. Metslawier, den 22 Augustus 1849. Grietman en Assessor voornoemd, J. M. VAN HAERSMA DE WIT. Ter ordonnantie van dezelve, S. WITTEVEEN.

Aanbesteding van Turf. ARMVOOGDEN EN DIAKENEN van den dorpe Ee, gedénken aan te besteden: A De leverantie van 400 Ton BAGGER TURF en 800 dito LANGE. Gegadigden worden verzocht, zich met hunne monsters te laten vinden in de Herberg van GERKE GANZINGA, te Ee, op Donderdag den 6 September 1849, 's namiddags ten twee ure.

Verkoop van Vastigheden te Nijega en Oudega. De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, op autorisatie der Arrondissements-Regtbank te Sneek, en mede ter requisitie van den Heer H. DOUMA, publiek bij strijk- en verhooggeld verkoopen: 1. Een BOERENHUIS, met ERF, TUIN en BOOMGAARD, benevens eenig uitmuntend GREIDLAND, alles staande en gelegen nabij Nijegasterhoek, aan den lijkweg, zamen groot 1 bunder 37 roede 80 el. 2. Twee perceelen MADEN, gelegen buiten den hooidam in Mootskerkamp, en op de Hemmen onder Oudega, mandeel met L. L. v. d. Lei. Laatst bij Boele Sakes Deelstra in gebruik geweest, en behoorende aan de Erven van Goitsen Hidsers. De Verkoop geschiedt in perceelen, bij billetten aangeduid. Wie gading maakt, kome Zaterdag 1 September 1849, 's avonds 6 ure, in de Herberg bij Douma I. Douma te Opeinde.

VERKOOPING te GROUW. — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Woensdag den 3 September 1849, des avonds ten 6 ure, ten huize van J. Riemersma, Kastelein te Grouw, onder uitloving van strijk- en verhooggeld verkoopen: 1. Eene sterke HUIZINGE en TIMMERSCHUUR, met SCHIPHUIS, staande aan den Puinweg en het Vaarwater te Grouw, sectie A, nos. 700 en 701, groot 3 roede 60 el; thans bij de Wed. K. Bokma c. s. in gebruik. 2. Eene dito HUIZINGE en TIMMERSCHUUR, met SCHIPHUIS, staande aan het Vaarwater de Grouw, aldaar, sectie A, nos. 694, 760 en 761, groot 4 roede 80 el; thans bij J. D. Boerke in gebruik. 3. Eene WONING, no. 266, te Grouw, sectie A, no. 112, groot 30 el; bij de Armvoogdij in gebruik. 4. Een MANS ZITPLAATS en een STOEL of VROUWEN ZITPLAATS, in de Kerk der Herv. te Grouw. Alle perceelen zijn vrij te aanvaarden op den 12 Mei 1850, en breeder bij Billetten omschreven, welke met inlichting aangaande de Verkoops-Voorwaarden zijn te verkrijgen ten Kantore van gemelden Notaris te Grouw.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, mede ten verzoeken van den Heer Mr. J. VAN DER VEEN, Advocaat te Leeuwarden, op Woensdag den 3 September 1849, 's avonds ten 7 ure, ten Herberge van R. Pennema aldaar, publiek, op de gebruikelijke wijze verkoopen: Ten eersten: Eene roijale KOOPMANS HUIZINGE, voorzien van 3 Kamers enz., staande op een der beste standen bij de voormalige Aalzumpoort te Dockum, wijk A, no. 157; door W. M. van der Werff bewoond. Ten tweeden: Een PAKHUIS, staande nabij het vorige perceel, aan de Oostercingel te Dockum, wijk B, no. 137, in den jaar 1845 grootendeels nieuw gebouwd. Ten derden: Eene HUIZINGE met AANBEHOOREN, staande en gelegen in de Buurt te Engwierum, geteekend met no. 62a. Te aanvaarden: het tweede perceel dadelijk bij de finale toewijzing en de overige perceelen op den 12 Mei 1850.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Donderdag den 6 September e. k., 's namiddags ten 4 ure, ten Herberge van R. Nauta, te Nieuwezijlen, publiek bij strijk- en verhooggeld verkoopen: 1°. Eene HUIZINGE, no. 34, SCHUUR en STALLING, met TUIN, groot 15 roede 30 el, staande en gelegen te Engwierum. 2°. Drie stukken best BOUWLAND, gelegen buitendijks onder Engwierum, te zamen groot 4 bunder 28 roede 65 el. Toebehoorende aan Lammert Popkes de Bruin. Te aanvaarden: de Landen dadelijk bij de finale toewijzing en de Huizinge c. a. den 12 Mei e. k.

Boelgoed van Terschellinger Veulens enz., bij Dockum. De Notaris G. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Woensdag den 12 September 1849, 's namiddags ten 4 ure, ten Herberge van Bienne Hiemstra, bij Dockum, op zes maanden credit, tegen voldoende borgstelling verkoopen: Ongeveer 30 TERSCHELLINGER VEULENS. 6 beste WERKPAARDEN, en 12 zoo melke-, vare- als kalve KOEIJEN. Aangevoerd door den Koopman T. S. Hiemstra, te Dockum.

Bij geslotene briefjes te huur: Eene uitmuntende vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, genaamd Nieuw Barrahuis, gelegen aan den Straatweg onder Wirdum; in gebruik bij Albert Everts Everda, groot 33 bunder 35 roede; te aanvaarden St. Petri en 12 Mei 1850; de huurtijd wordt bepaald voor 7 jaren. Condities zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris J. ALBARD A. H., te Leeuwarden, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd uiterlijk op den 11 September 1849.

Bij geslotene briefjes uit de hand te huur, voor den tijd van 5 jaren, van af St. Petri en Mei 1850: Eene zeer uitmuntende ZATHE en LANDEN, gelegen onder Barum, met ruijme HUIZINGE, SCHUUR, ANBEIDERS WONING, HORNDEGER, HOVINGE, BOOMEN, PLANTAGIE enz. enz., groot naar naar en te zamen vijf en dertig bunder (vijf en negentig Pondemaat), alle voortreffelijke Greid- en Bouwlanden. Voorwaarden liggen ter lezing te Kollum bij H. Westra, in de Ropkam; inlichtingen zijn te bekomen te Kollum, ten huize van M. B. T. van der Meer, van HIEMSTRA, en te Leeuwarden ten huize van den Koopman T. B. BOST, in de Peperstraat, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd, vóór of uiterlijk op Vrijdag den 31 Augustus 1849.

Verhuring van Weidland onder Leeuwarden, Huizum en Goutum.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op *heden* Vrijdag den 24 Augustus, des namiddags ten 4 ure, ten huize van de Wed. *Tieman*, bij de voormalige Vrouwenpoort aldaar, voor den tijd van 5 jaren, in te gaan Petri 1850, verhuuren:

1. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, sectie D, no. 260, groot 3 bunder 21 roede, aan het Marssumer binnenpad en de Stads Buitensingel, buiten de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden; thans in gebruik bij *Sjouke F. Dijkstra*.
2. Een stuk DITO, sectie B, no. 92, groot 3 bunder 41 roede 80 el, gelegen in 2 stukken aan de Huizumer Laan onder Huizum; thans in gebruik bij de Wed. *R. Post*.
3. Een stuk DITO, sectie A, no. 60, groot 2 bunder 34 roede 70 el, gelegen aan den Straatweg en Nieuwlandsdijk onder Huizum; thans in gebruik bij de Wed. *A. Pel*.
4. Een stuk DITO, sectie A, no. 66, groot 3 bunder 13 roede 90 el, gelegen nabij den Straatweg en het Tolhuis onder Goutum; thans in gebruik bij *A. T. Oordijk*.

Verkoop van eene roijale Koopmans Huizinge, op de Nieuwestad te Leeuwarden.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van den Heer *J. van LEEUWEN JR.*, Secretaris van Lemsterland, te Lemmer, op Maandag den 27 Augustus 1849, finaal, des namiddags ten 4 ure, bij den Heer *Hooft*, in de Nieuwe Doelen, alhier, verkoopen:

Eene groote, voor weinige jaren veel verbeterde KOOPMANS HUIZINGE, (zeer geschikt om tot een Heeren Huis te worden ingericht), met PLAATS, BLEEK en nieuw gebouwd ruim ACHTERHUIS, letter E, no. 10, sectie B, no. 1389, groot 2 roede 20 el, op de Breedzijde van de Nieuwestad, een der beste standen van de stad Leeuwarden; bestaande in: Een groot Voorhuis, Midden- en Achterkamer, Boven- Voor- en Achterkamer, groote Zolders, Plaats en Bleek, een ruim Achterhuis met Keuken-, Wasch- en Mangelkamer, 2 Woonkamers, Zolders, enz.; alles in eigen gebruik bij den Heer *J. van Assen*; den 12 November 1849 of eerder te aanvaarden. Te bezichtigen op den Zaterdag van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uur; waarop geboden is de som van f 10,968.

Verkoop van eene Koopmans Huizinge, bij de voormalige Hoeksterpoort, te Leeuwarden.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van den Wel Ed. Gestr. Heer Mr. C. J. van der VEEN, Procureur aldaar qq., op Maandag den 10 September 1849, provisioneel, en den 24 daaraanvolgende finaal, telkens des namiddags ten 4 ure, in het Logement de *Ster*, bij *E. Castelein*, te Leeuwarden, verkoopen:

1. Eene hechte en neringrijke KOOPMANS HUIZINGE, met INTREK, PLAATS, BLEEK, TUINTJE en PAKHUIS, letter A, no. 49, sectie B, nos. 39 en 40, staande en gelegen aan de Voorstreek bij de voormalige Hoeksterpoort te Leeuwarden; door wln. de Heer *D. van Lon Ba.* en Meijvrouw *G. E. Meijer*, in tijden Echtelieden, bewoond geweest; den 12 November 1849 te aanvaarden, bestaande in: een Voorhuis, Zijkamertje, Kantoortje, Achterkamer en Keuken, vier Bovenkamers, twee Zolders en eene Vliering, benevens een Pakhuis met Zolder.
2. Een HUIS, in het Arendklooster, in het Zaailand, letter E, no. 283, sectie B, no. 1315, aldaar; verhuurd aan *Terpstra* voor f 0,70 in de week; den 12 Mei 1850 te aanvaarden.

Te bezichtigen op de Ziddagen van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uur.

Publieke Verkoop eener Zathe en Landen te Minnertsga.

STRIJKELD f 300.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van den Heer Griffier *J. J. HEEP* te Holwerd, en ten gevolge regterlijke autorisatie, op Maandag den 3 September 1849, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *J. Rozenendaal*, bij de voormalige Noorderpoort te Franeker, provisioneel veilen:

Eene kostelijke ZATHE en LANDEN, klein *Tjessinga* genaamd, staande en gelegen nabij den dorpe Minnertsga, groot volgens kadastrale meting 55 bunder 90 roede 30 el, alle voortreffelijke Bouw- en Greidlanden, hebbende een zuiver kadastraal inkomen van f 2249,97; tot Sint Petri en Mei 1856 verhuurd aan *L. J. Tichelaar* cum. ux., voor eene jaarlijksche geheel zuivere huursom van f 1600, als zijnde alle, geene uitgezonderde lasten en onderhoud, daar te boven voor rekening van den huurder.

Conditie zijn te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris en bij den Heer *J. J. HEEP* voornoemd.

Te huur bij geslotene briefjes

voor 7 jaren: Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Friens, groot naar naam en saam 37 bunder 84 roede 59 el; bij *Tjeerd Jans Jansen* en *Vrouw* als huurders in gebruik; Sint Petri en 12 Mei 1850 te aanvaarden.

Conditie te vernemen ten Kantore van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, bij wien de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 25 Augustus 1849.

Bij geslotene briefjes te huur

voor 3 of 7 jaren: Eene ZATHE en LANDEN, *Vierhuis* genaamd, gelegen aan den Dockumer Trekweg, onder Leeuwarden, groot naar naam en saam 37 bunder 47 roede 85 el; thans bij *Jacob Dirks Kramer* en *Vrouw* als huurders in gebruik; Sint Petri en den 12 Mei 1850 te aanvaarden.

De voorwaarden liggen ter lezing ten Kantore van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, alwaar de briefjes franco zullen moeten worden ingeleverd vóór of op den 1 September 1849.

De Notaris C. W. SEMLER, te Leeuwarden, zal, mede ten verzoeken van den Notaris P. BOLTJES te Grouw qq., in gevolge verleende regterlijke autorisatie, op Zaterdag den 25 Augustus 1849, des namiddags ten 3 ure, ten huize van de Wed. *G. O. Feenstra* te Wartena, finaal presenteren te verkoopen:

Al de VASTIGHEDEN, nagelaten door *Wijlen Gerrit W. Feenstra*, in leven Veenlaas te Wartena, bij vroegere advertentie gemeld; waarop geboden is:

1ste perc.	f 1002,00	12de perc.	f 250,50
2de —	200,00	13de — A.	125,00
3de — per 36½ r. f 171	1026,00	14de — B.	119,25
4de — 36½ " 201	1005,00	15de — Molen	60,00
5de —	163,00	16de perc. per 36½ r. f 95	36,25
6de —	339,00	17de — 36½ " 82	285,00
Molen	165,00	18de —	574,00
7de perc. A.	239,00	19de —	500,00
7de — B.	350,00	20de —	153,00
8ste — A.	58,00	21ste —	150,00
8ste — B.	300,00	22ste —	90,00
Molen	62,00	23ste —	275,00
9de perc.	100,00	24ste — per 36½ r. f 146	63,00
10de —	111,00		428,00
11de —	100,50		

DEZELFDE NOTARIS, zal, ten verzoeken als boven, op Dinsdag den 28 Augustus 1849, des morgens ten 10 ure, ten Sterfhuize van *Wijlen Gerrit W. Feenstra* te Wartena, bij boelgoed, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

De door genoemde overledene nagelaten Inboedel, waaronder: 3 a 4 Bedden met toebehoren, 1 eikenhouten Kabinet, 1 Staanstuk, 1 Bureau, Spiegels, Schilderijen, Tafels, Stoeien, eenig Porselein, Kopen, Tin- en Blikgoed en meer andere Huisgereden.

A 1½ tot 2 jaren te verhuuren heeft van- of verschuldigd is aan de nalatenschappen van *Wijlen KIEK JANS van KEIMPENA* en *SIJTSKE GERRITS PAKS*, in leven Echtelieden, te Leeuwarden, wordt verzocht, daarvan franco op- of aangave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris *C. W. SEMLER*, te Leeuwarden, vóór of op den 1 September 1849.

De Notaris G. BAKKER, in de Schrans nabij Leeuwarden, zal, op Maandag den 27 Augustus 1849, des namiddags ten 4 ure, ten huize van de Wed. *Tieman*, Logementhouder te Leeuwarden, finaal presenteren te verkoopen:

Eene WINKELHUIZINGE, met PLAATS en ERVE cum annexis, gequanteerd sub letter F, no. 57, zeer ter nering staande en gelegen in de Kleine Kerkstraat binnen Leeuwarden, kadastraal ingedeeld sectie C, no. 756; bij *W. de Kaut* en *Vrouw* in eigen gebruik geweest, en voor den kooper te aanvaarden 8 dagen na de toewijzing; waarop geboden is f 1045.

De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Donderdag den 30 Augustus 1849, te 3 ure na den middag, in de Herberg van *Daniel Bouwes van der Meulen*, te Suawoude, finaal presenteren te verkoopen:

Een HUIS en SCHUUR, met ERF en BOOMGAARD, en eenig BOUW- WEID- en PETLAND, staande en gelegen te Suawoude; behoorende aan de Erven van *Tjeerd Wouters Hiemstra* en *Eelke Pieters van der Veen*, in der tijd Echtelieden aldaar; en zulks in 6 perceelen; waarop geboden is: No. 1 f 925. No. 2 f 435. No. 3 f 301. No. 4 f 201. No. 5 f 575. No. 6 f 288.

De Notaris ANDRÉE, te Kollum, zal, eerlang in het openbaar verkoopen: Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, te Kollumerzwaag, groot in het geheel ongeveer 36 bunder 59 roede, bestaande in: Bouw- Weid- en Miedlanden; alles zoodanig dezelve vroeger is bewoond en gebruikt geweest door *Jacob Wijbes Postma*; thans in perceelen verhuurd tot Sint Petri en den 12 Mei 1850.

LET WEL.

De Ondergeteekende ontwaart wordende dat er zijn die zich niet ontzien om op zijn naam met gemaakt BLIKGOED (waaronder veel oud als nieuw opgemaakt zich bevindt), het land door te zwendelen, verklaart bij deze, dat er van zijn fabricaat niets, noch bij boelgoed noch bij de huizen langs wordt te koop geveild, en dus die zulks doet op eene bedriegelijke wijze van zijn naam misbruik maakt.

Mr. Blikslager en Verlakker te Leeuwarden.

LEES HIER.

Belanghebbenden wordt berigt, dat van af 6 Augustus 11. de Ondergeteekende heeft opgehouden als HOOFD-AGENT van de *Begrafenis-Maatschappij* onder directie van *H. Meurs*, *J. F. van Son* en *J. F. Dijkshoff* te 's Hage, werkzaam te zijn, en dat men zich alzoo bij voorkomende gelegenheid tot Agenten en Boders zal moeten vervoegen, die tot nader order regtstreeks met de Hoofd-Directie corresponderen.

Leeuwarden, den 10 Augustus 1849. Beëdigd Klerk ter Griffie der Arr. Regtb. te Leeuwarden.

De machinale Stoomzuivering van Bedvedoren

geschiedt nog dagelijks tot uiterst matige vastgestelde prijzen door de ondergeteekende, ten huize van de Wed. GÖCKE, in het Logement Duinkerken, te Leeuwarden; door die bewerking wordt niet alleen alle stof en vuil aan de vedoren ontnomen, en de vroegere veerkracht hersteld, maar dezelve tevens van alle voor de gezondheid nadeelige eigenschappen bevrijd, om welke redenen zijne stoomzuivering thans bij de epidemische ziekte door vele Heeren Geneeskundigen wordt aanbevolen.

J. BERGER.

Daguerreotype Portretten, zwart en gekleurd volgens de nieuwe volmaking, IN DE SCHADUW EN ZONDER ZON.

De Heer GUJARD van Amsterdam, heeft de eer te verwittigen, dat hij in deze Stad gearriveerd is met de nieuwste methode voor PORTRETTEN en FAMILIE-GROEPEN. Zijne Portretten zijn van eene fraaie uitvoering, waarvan hij de volmaakte gelijkens garandeert.

Hij zal zich ten huize vervoegen of de Portretten ten Zijnen vervaardigen naar verkiezing.

Adres T. WIARDA, Ewal. Entrée vrij.

G. COOL THZ., Koopman in Marmerwerken en gehouwen Steen, maakt hier mede bekend, dat hij zich heeft geassocieerd met den Heer *K. van Someren Grève*, vroeger werkzaam geweest in onderscheidene aanzienlijke Steenhouwerijen in België en Nederland. Onder de firma: *Cool en Grève*, stellen zij zich voor de uitoefening van het vak der STEENHOUWERIJ, het leveren en bewerken van MARMEREN SCHOORSTEEN-MANTELS, TAFEL- en andere BLADEN, benevens verdere Ornamenten; voorts het BEELDHOUWEN zoo in hout als steen, en hetgeen meer tot hun handel- en kunstvak in betrekking staat.

Zij nemen de vrijheid zich in de gunst van hunne geëerde Stad- en Landgenooten aan te bevelen, onder toezegging eener civiele en spoedige bediening.

Sneek, den 15 Augustus 1849. G. COOL THZ. K. VAN SOMEREN GRÈVE.

LET WEL.

Door P. G. HORNSTRA, Tuinman op Beslinga State te Friens, wordt te koop aangeboden eene aanzienlijke partij VRUCHTBOOMEN, vaste PLANTEN en HEESTERS, als:

1. Zeer schoone Paëniaas, Arboreums, Rhododendrons, Azaleas, Calmiaas en Rozen in soorten, alles voor de koude grond.
2. Zeer fijne Peeren-, Appel-, Perziken-, Abricozen-, Morelleboomen enz.
3. Eenige duizenden Eiken-, Esken-, Esdoorns en Elzen Pooten, van onderscheidene grootte.
4. Eenige duizenden Amerikaansche en Eikenboomen.

En zulks alles van de beste soorten en geschikt om te verplanten.

Met consent van den Edel Achtbaren Heer Grietman van Menaldumadeel, gedekt W. R. de JONG, Kastelein te Boxum, op Woensdag den 29 Augustus e. k., te laten Verkaatsen: drie extra zware ZILVEREN LEPELS, en den volgende dag eenige PRIJZEN te doen Vertippen.

Woensdag en Donderdag den 29 en 30 Augustus e. k. MUZIK te GRIJPSKERK.

Kaatspartij te Herbaaium.

Met permissie gedenken de Kasteleinsche de Wed. J. A. SIERSMA en eenige Ingezeten te Herbaaium, op Zondag den 2 September 1849, door portieren te laten Verkaatsen en aan de winnaars vrij te vereeren: Eene ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS. Aangifte vóór 's namiddags 2 ure.

Harddraverij met Paard en Chais.

Met toestemming van het Bestuur dezer stad, gedenken P. J. de BOER, buiten de voormalige Vrouwenpoort, te Leeuwarden, en eenige Liefhebbers, op Zaterdag den 8 September e. k. te laten Verharddraven: Een extra fraaie PRIJS, door alle Paarden ten genoegen der Keurmeesters, mits bij genoemde Kastelein geen Prijs hebbende gewonnen.

Met toestemming van het Edel Achtb. Bestuur der grietenij Oostdongeradeel, gedenken eenige Liefhebbers, op Maandag den 10 September e. k., des namiddags ten 1 ure precies, bij A. J. de JONG, Kastelein buiten de Aalzuimerpoort nabij Dokkum, te laten Verharddraven:

Eene briljante ZILVEREN THEEPOT, ter waarde van f 80, door Paarden die geen Prijs van stadswege aangeboden hebben gewonnen, de Voorjaarsprijs te Leeuwarden uitgezonderd. Inschrijving en keuring vóór 's middags 12 ure.

LET WEL.

Ten gevolge bijzondere omstandigheden worden tot nader te bepalen tijd uitgesteld de feesten ten huize van J. R. van der PLAATS, Kastelein op het Nieuw Tolhuis onder Goënga, in het laatst dezer en in het begin der volgende week te houden.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk of op November aanstaande werk bekomen bij W. FRANTZEN, te Leeuwarden. Brieven franco.

Eene fatsoenlijke BURGERS DOCHTER, van de Protestantsche Godadienst, die de laatste jaren oud, biedt zich aan als HUISHOUDSTER of JUVVROUW VAN GEZELSCHAP. — Iemand hierop reflecterende, gelieve zich met franco brieven onder letter S. te adresseren aan A. van ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden.

LOTEN voor de 200de Staats-Loterij zijn te bekomen bij den Oude- en Nieuwe-kerk, te Leeuwarden, bij wien het KONTRABOEK ter inzage ligt en zich ten vriendelijken aanbeveelt.

P. de VRIES Pz., bij het Stadhuis te Leeuwarden.

Verkoop te Ee.

M. J. WITTEVEN, Notaris te Metslawier, zal, tegen genot van strijk- en verhooggeld, de oer laatste percelen na bekomen regterlijke autorisatie provisioneel veilen:

1. Eene HUIZINGE, waarin onder een roede van jaren met het beste onder de Bakkerij wordt uitgebaaid, met **STUURTE, BLEEKVELD en ERF** cum annexis, zeer in de buurt van de dorpe Ee.
2. 48 roede 60 el uitmuntend **WEIDLAND**, gelegen aan den Schapeweg onder Ee.
3. 1 bunder 62 roede 10 el **BOUWLAND**, gelegen aan den Midhuisterweg, aldaar.
4. 1 bunder 76 roede 80 el **WEIDLAND**, gelegen in de Kolken aldaar, en
5. 1 bunder 97 roede 80 el **DITO**, gelegen over de Mieden, mede onder Ee.

Alles toebehoorende aan **Anne T. v. d. Herberg**, Mr. Bakker, wonende te Ee c. 1.

Wie gading maakt komt Zaterdag den 25 Augustus 1849, des namiddags ten 4 ure, ten huize van **Sijbe Hijkles Boersma**, Kastelein te Ee.

De Notaris **WAUBERT DE PUISEAU**, in de Lemmer, zal, ten verzoeken van de Wel Ed. Gestrenge Heeren Mrs. H. HIDDINGA en B. S. STIENSTRA, Procureurs bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek, op Zaturdagen den 25 Augustus en 8 September 1849, telkens des avonds ten 6 ure, in het Logement **de Wildeman**, in de Lemmer, in het openbaar veilen en verkoopen:

10. Eene hechte, spatieuze, wel doortimmerde en alleraangenaamst gelegene **HEEREN HUIZINGE**, met ruime **VOORERF**, **TUIN** enz., staande even buiten de Lemmer aan den Straatweg naar Sneek, bij het Kadaster bekend onder sectie A, nos. 918 en 934, te zamen groot 24 roede 80 el; op den 12 November 1849 vrij te aanvaarden, en belast met 2 floren.
11. Eene nette **WOONHUIZINGE**, naast het vorige perceel gelegen, met **KOE- en PAARDENSTALLING**, grooten en wel aangelegden **TUIN**, van uitmuntende vruchtboomen voorzien, sectie A, nos. 610 en 610a, te zamen groot circa 15 roede; dadelijk na de toewijzing te aanvaarden.
12. Een perceel heerlijk **WEIDLAND**, achter de vorige gelegen, sectie A, no. 611, groot 38 roede 70 el.
13. Een perceel **DITO**, achter het vorige gelegen, sectie A, no. 612, groot 87 roede 50 el.
14. Een perceel **DITO** met den **POLDERDIJK**, achter het vorige gelegen, sectie A, nos. 594 en 595, te zamen groot 1 bunder 34 roede en 80 el; deze Landen zijn gezamenlijk belast met 3 floren 4 stuivers.
15. Eene **WOONHUIZINGE** met **ERF**, staande en gelegen in de Polle aan de Rie ten oosten van de Lemmer, sectie A, no. 844, groot 2 roede 24 el; thans in gebruik bij **Roelof Molenmaker**; op den 12 Mei 1850 te aanvaarden.
16. Een sedert zeer vele jaren met goed gevolg gedrevene, wel onderhouden en voor den handel voordeelg geplaatste **HOUTZAAGMOLEN**, met **GROND** vóór, achter en ter zijde van denzelven, benevens eene groote **HOUTSCHUUR**, ruime **HOUTKOLK**, twee **KNECHTSWONINGEN**, **BLEEKVELDEN** en **ERVEN**, alles mede in de Polle gelegen, sectie A, nos. 375, 376, 377, 378, 379, 385, 384 en 388, te zamen groot 83 roede 26 el; belast met 1 floren 14 stuivers, en dadelijk na de toewijzing te aanvaarden.
17. Een **DITO**, met **ERF** en stukje **LANDS**, aldaar gelegen, sectie A, nos. 586 en 587, te zamen groot ongeveer 3 roede; thans in gebruik bij **Marten Rottiney**; op den 12 November 1849 vrij te aanvaarden.
18. Eene hechte en nette **WOONHUIZINGE**, naast de Houtschuur gelegen, met **ERF** en fraaie **TUIN**, sectie A, no. 965, groot 2 roede 72 el; eene maand na de toewijzing te aanvaarden.
19. Eene **DITO** met **ERF**, aldaar gelegen, sectie A, no. 859, groot 1 roede 32 el; thans in gebruik bij **Hendrik Molenaar**; op den 12 Mei 1850 te aanvaarden.

Alles breder bij Billetten omschreven, zullende de Verkoopsvoorwaarden te vernemen zijn bij genoemde Heeren Procureurs en ten Kantore van den Notaris.

BOELGOED.

De Notaris **F. W. C. LEDEROER**, te Bolsward, gedenkt, ten verzoeken van **S. W. HOEKSTRA**, Cand. Notaris te Wommels, op Maandag den 27 Augustus 1849, des namiddags ten 2 ure, ten Sterfhuize van **T. G. Terpstra**, Wed. **S. S. v. d. Meer**, te Wommels, bij boelgoed tegen gereed geld te verkoopen:

MEUBELN en **HUISRAAD**, waaronder: 1 Kabinet, 2 Pulpitums, 1 Bed met toebehooren, 1 Klok, Stoelen, Tafels, Koper-, Tin-, Blik-, Ijzer-, eenig Porselein, Glas- en Aardewerk.

Voorts **VROUWEN KLEEDINGSTUKKEN**, benevens eenig **GOUD** en **ZILVER**, waaronder: 1 Gouden Oorijzer met smalle Bengel, 2 Gouden Vingerringen, 1 Gouden Gesp, 2 draadwerk Haakjes, 4 Zilveren Lepels, 1 Melklepeltje, 1 Bras, 1 Knipmes, 1 Knipje, 1 Reukdoosje, Kerkboekjes met Haken en wat meer ten dage des boelgoeds zal worden aangeboden.

PUBLIEKE VERKOOP.

DEZELFDE NOTARIS, zal, ten verzoeken als boven, op bekomen regterlijke autorisatie, op Maandagen den 27 Augustus 1849 provisioneel, en den 10 September 1849 finaal, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein **A. E. Struiksma**, te Wommels, tegen genot van strijk- en verhooggeld, ter verkoop presenteren:

Eene voor vele affaires geschikte **HUIZINGE**, aan de Zuiderhaven te Wommels, waarin: 2 Kamers met Bedsteden, Kasten, Kelder, Gang en Voorhuis met Regenwatersbak daarin, met **BOVENKAMERTJE** en ruim **ERF** en **HOF**, ten Kadaster bekend Gemeente Wommels sectie A, no. 13, groot 4 roede 50 el. — De Noordelijke Kamer tot 12 Mei 1850 verhuurd en bewoond door **G. E. Bijkerk en Vrouw**, tegen f 28,00 in het jaar, en de Zuidelijke door **T. G. Terpstra**, Wed. **S. S. v. d. Meer** met den dood ontruimd en bij de finale toewijzing te aanvaarden.

De Notaris **HANEKUIJK**, te Harlingen, zal, op Woensdag den 29 Augustus 1849, des namiddags ten één ure precies, in het Logement **Roma** aldaar, onder Houtkopers veilen: Eene groote partij **OOSTZEE- en NOORDSCHE HOUTWAREN**.

De Notaris **G. ZANDSTRA**, te Wommels, zal, op Woensdag den 29 Augustus 1849, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein **C. J. Zandstra**, te Parraga, publiek tegen uitloving van strijk- en verhooggeld, bij de provisionele toewijzing, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend stuk **GREIDLAND**, groot 2 bunder 74 roede en 50 el, gelegen aan de oostkant van de Trekvaart, bij het Surënd onder Parraga, bekend ten Kadaster gemeente Tjerkwerd, sectie A, no. 1697, belast te Workum sub no. 562, met 2 pond. en 2 Eens floren en met f 8 jaarlijks maalgeld; naastlegers den Heer **H. J. Jorritsma** en **S. W. van der Zee**; thans in huringe bij **Tijpke Hessels Kuipers** tot St. Petri 1850 en alsdan vrij te aanvaarden.

TE FRANKER

wordt tegen 1° November e. k. of eerder, **TE KOOP** verlangd eene **KOOPMANS HUIZINGE**, zoo mogelijk op een der beste standen. Reflecterenden adresseren zich met opgave van stand en prijs onder letters **Q. Q.**, met franco brieven bij den Heer **J. H. van der Wal**, aldaar.

Bij geslotene briefjes te huur, voor 7 jaren.

Een stuk **BOUWLAND**, groot 1 bunder 50 roede 60 el, gelegen op het **St. neke Bildt** onder Hallum.

De Candidaten liggen ter lezing in den **Wijnberg**, bij **KINGMA** te Leeuwarden; terwijl de briefjes franco moeten worden ingeleverd aan **H. J. OOSTERHOFF**, Zaakvaanemer te Raarwerd, vóór of niterlijk op Vrijdag den 31 Augustus 1849, des middags vóór 12 uur, in genoemd Logement.

M. G. SCHOT, Notaris te Veenster, zal, op Zaterdag den 1 September 1849, des namiddags ten 2 ure, ten huize van **W. G. Veenster**, aan den Straatweg onder Sweins, in het openbaar verkoopen:

1. Vijf stukken vruchtbaar **WEIDLAND**, onder Bronrijp, groot te zamen bunder 9 roede 50 el; bij **A. Hemstra** in gebruik; Petri 1850 te aanvaarden.
2. Eene **HUIZING**, **STADEL** en **TUIN**, onder Sweins, met 7 bunder roede 80 el vruchtbaar **BOUW- en WEIDLAND**, alles bij en aan elkander, bij **P. T. de Jong** en **K. D. Terpstra** in gebruik; Petri 1850 vrij te aanvaarden, in 7 percelen.

Alles breder bij billetten omschreven, die bij den Notaris te bekomen zijn.

Door sterfgeval uit de hand te koop.

Een in 1848 nieuw gebouwd **VEERSCHIP**, met nieuwe Zeilen, toe- en behooren, volgens meetbrief in dato 20 November 11. groot 20 Ton; thans varande in de beurt tusschen de **Lemmer** en **Strobos**. Te bevragen bij de duwe **T. KROONTJE**, te Lemmer. Brieven franco.

UIT DE HAND TE KOOP: Een **HEK-TJALKSCHIP**, groot 49 Ton, met Zeil, Giek, Boegspriet en een Span Want; liggende en te bevragen bij **M. T. BOONTJE**, Scheepstimmerbaas te Oldeboorn.

Al diegenen, welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van wijlen den 21 en 22 Junij jl. overleden **DUIJE SIEBES GLASTRA** en **RIMKE JACOBS EIZINGA**, Echtelieden te Gorredijk, worden verzocht daarvan franco aangave te doen bij **MINNE RINKS GLASZ**, aldaar, vóór den 15 September 1849.

Bij D. J. RADERSMA, Mr. Wagenmaker in de Schrans, bij Leeuwarden, nabij de IJnizumer Laan, zijn voorhanden:

Nieuwe **KAPWAGENS**, alsmede een best Halfsleten met nieuwe Bak, nieuwe **KAP- en KROMME CHAISEN**, tot civiele prijzen; terwijl voor de deugdzameheid wordt ingestaan.

WAARSCHUWING.

Ik Ondergeteekende **JOHANNES KLazes WIERSMA**, Koopman te Wommels, waarschuwt bij deze een ieder, om met den persoon van **IZAACK LEVIE** van der **HOEK**, Koopman te Bolsward, geen handel te drijven dan tegen contante betaling.

Aangezien ik eene pretentie op gemelden **van der Hoek** heb, groot f 179, als zijnde de koopschat van verkocht en geleverd Vee, welke pretentie reeds bestond tijdens zijne voorgewende aanranding op den Leeuwarder Trekweg, omstreeks 3½ jaren geleden, uithoofde waarvan hij alstoen verklaarde niet te kunnen betalen.

Daar ik niet in de mogelijkheid ben, om deze gelden in der minne — zelfs door tusschenkomst van een bevoegd beambte — van hem te bekomen, en het geen zake is — tot voorkoming van nuttelooze kosten — hem in regten te vervolgen, zoo heb ik gemeend, deze handelwijze openlijk bekend te moeten maken, mede ter waarschuwing van anderen, ten einde een ieder zich kunne wachten, om door dergelijke ongeoorloofde, schandelijke handelingen van zijn Vee of andere waren te worden beroofd.

Wommels, den 15 Augustus 1849.

J. K. WIERSMA.

Middelen ter voorbehoeding der Varkensziekte.

Deze **VOORBEHOEDINGS-MIDDELEN** zijn gemakkelijk bij gezonde Varkens toe te dienen, en hebben vroeger bij veelvuldige aanwending nooit gefaald. Wanneer bij een geregeld gebruik eenig Varken mogt ziek worden zullen de kosten worden terug gegeven.

De prijs is 75 centen per Varken.

Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij **E. F. van den Bosch** Pz., Rijks Vee-arts te St. Anna-Parochie, als ook bij den Depôthouder **S. P. POSTMA**, Breedstraat te Leeuwarden.

CONTANT GELD, de **BOTERVATEN** (½ vat) voor 1 Gulden, en **VATEN** zoo als gewoonlijk in Friesland gemaakt worden, bij **OENE A. JAGER**, Kuiper te Oldeboorn.

De afzetting der Teenen

aan een der voeten, voorgekomen door de Zalf en Pillen van Holloway.

De heer **Oliver Smith Jenkins**, te Falkirk, als oppertoeziener tegenwoordig zijnde bij het bouwen van eene brug voor den spoorweg, ontving eene zware kneuzing aan den voet door het vallen van eenen steen. Bevreesd zijnde dat dit ongeluk ernstige gevolgen mogt hebben, raadpleegde hij eenige der meest bekende wondhealers in Edinburg, die hem verklaarden, dat men genoodzaakt zoude zijn, twee zijner teenen te moeten afzetten. Daar hij zich echter aan deze operatie niet wilde onderwerpen, keerde hij naar Falkirk terug, en begon de Zalf en Pillen van **Holloway** te gebruiken, en wezenlijk wonderbaar moet het een ieder toeschijnen, dat dezelve in zes weken tijds zijnen voet genezen en hem in staat stelden, zijne betrekking als te voren waar te nemen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van f 0,90, f 2,10, f 3,30, f 7,75, f 15,50, f 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op franco aanvraag, a contant, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer **J. STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch; **M. GAARBEEK**, te Groningen; **H. A. BINKSMA**, te Harlingen; **H. A. P. van GORCUM**, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, **Holloway's Etablissement**.

Een **SMIDSKNECHT**, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk of op den 12 November aanstaande werk bekomen bij **S. W. FABER**, Mr. Smid, te Almenum bij Harlingen.

Wie een **LAM** vermist kan het, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij **D. O. ODINGA**, te Goutum.

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, en verder bij alle so- lide Boekhandelaren in dit Rijk, zijn mede verkrijgbaar de navolgende werken:

RAMON DE LA SAGRA.

REIS DOOR NEDERLAND EN BELGIE,

met toepassing op het Lager Onderwijs, de instellingen van Liefdadigheid en de Gevangenissen in die beide Landen. Naar het Fransch. Twee deelen, gr. 8°.

JOHN BOWRING.

BRIEVEN GESCHREVEN OP EENE REIZE DOOR HOLLAND,

FRIESLAND en GRONINGEN;

vooraafgegaan door iets over de Friesche taal en letterkunde, en gevolgd van iets over de Hollandsche taal en letterkunde, van denzelfden. Uit het Engelsch. gr. 8°, met portret van **Bowring**. f 3.80.

Nieuwe Atlas van Friesland.

Uiterlijk tot 1 September wordt alsnog de gelegenheid aangeboden, om de **Atlas van Friesland** te bestellen tegen 2 gld. Tot dit tijdstip is de Atlas der derde in het koper gegraveerde Atlas, ter afzetting op de Secretarie van genoemde Grietenij, ingezet en is de afzetting te Leeuwarden.

W. EERK.